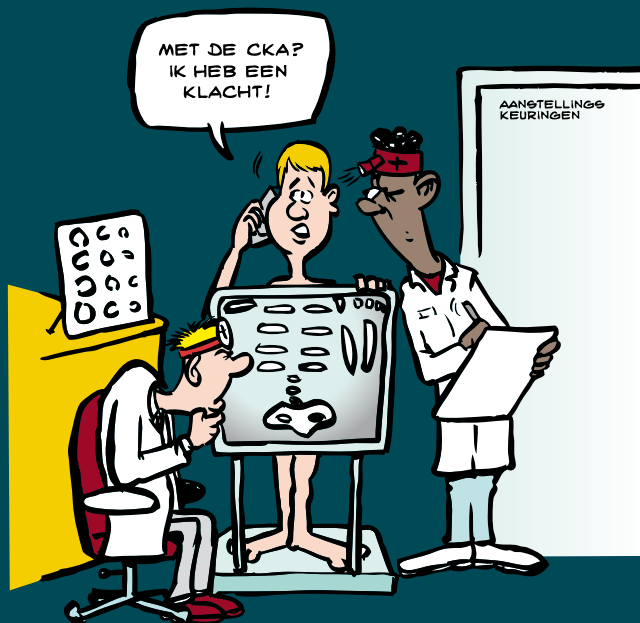

➤ Nieuwe baan? Zomaar keuren mag niet! ◀

- De Wet op de medische keuringen
- Ken uw rechten en plichten als sollicitant, werkgever of bedrijfsarts

Nieuwe baan? Zomaar keuren mag niet!

De Wet op de medische keuringen en het Besluit aanstellingskeuringen bepalen de gang van zaken bij aanstellingskeuringen. Hierin staan regels over de vraag wanneer een aanstellingskeuring mag plaatsvinden en onder welke voorwaarden. Een aanstellingskeuring mag alleen in uitzonderingsgevallen.

➤ **Wat is het doel van de Wet op de medische keuringen (WMK)?**
De WMK wil voorkomen dat mogelijke gezondheidsproblemen reden zijn om iemand uit te sluiten van werk. De aanstellingskeuring mag niet worden gebruikt om de kans op ziekteverzuim of arbeidsongeschiktheid in de toekomst in te schatten. De voorspellende waarde van aanstellingskeuringen hiervoor is trouwens klein.

➤ **Wat is een aanstellingskeuring?**
Een aanstellingskeuring is een onderzoek dat een bedrijfsarts op verzoek van de werkgever verricht aan het slot van een sollicitatieprocedure. Het onderzoek kan bestaan uit vragenlijsten, een gesprek en/of aanvullend lichamelijk of laboratoriumonderzoek.

➤ **Mag een werkgever tijdens de sollicitatie gezondheidsvragen stellen?**
Werkgevers of personeelsfunctionarissen mogen in de loop van de procedure en tijdens het sollicitatiegesprek geen mondelinge of schriftelijke vragen stellen over de gezondheid. Informatie inwinnen over ziekteverzuim in het verleden mag evenmin. Dit is een keuring door iemand die geen arts is (een zogeheten lekenkeuring) en is altijd verboden.

Voor welke functies mag een aanstellingskeuring worden verricht?

Een aanstellingskeuring is alleen toegestaan voor een functie waaraan risico's zijn verbonden voor de gezondheid of de veiligheid van de werknemer zelf of anderen. Het gaat dan om bijzondere functie-eisen, zoals bij duikers, brandweermannen, piloten of beroepschauffeurs. In deze functies is het noodzakelijk dat de werknemer aan bepaalde medische eisen voldoet. Zo zou een dakdekker of glazenwasser/gevelreiniger geen last van hoogtevrees moeten hebben. Voor een functie als administratief medewerker of leerkracht gelden normaal gesproken geen bijzondere functie-eisen. Een medische keuring is in die gevallen dan ook niet toegestaan.

Wanneer mag een aanstellingskeuring worden verricht?

Een aanstellingskeuring mag alleen plaatsvinden aan het einde van de selectieprocedure, na alle overige beoordelingen van de sollicitant. Alleen de uitgekozen sollicitant komt dus in aanmerking voor zo'n keuring.

Hoe wordt bepaald of een aanstellingskeuring mag worden verricht?

De werkgever brengt de risico's van een functie of van werkzaamheden in kaart. Een deskundige (bijvoorbeeld een bedrijfsarts) beoordeelt of er sprake is van bijzondere functie-eisen. Hij beoordeelt ook of deze een risico vormen voor de gezondheid of veiligheid van de werknemer of derden.

De werkgever moet zo veel mogelijk doen om de risico's voor de gezondheid en de veiligheid bij de uitoefening van werkzaamheden in zijn bedrijf te beperken. Als redelijkerwijs geen afdoende maatregelen mogelijk zijn, kan een aanstellingskeuring worden geadviseerd.

Hoe wordt de inhoud van een aanstellingskeuring vastgesteld?

De bedrijfsarts bepaalt op basis van de bijzondere functie-eisen aan welke medische eisen een sollicitant moet voldoen. Tevens bepaalt hij welke onderzoeksmethoden (welke vragen, lichamelijk of ander onderzoek) nodig zijn. De keuring moet beperkt blijven tot de aspecten die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van de bijzondere functie-eisen. Na inventarisatie van de bijzondere functie-eisen, en doel en inhoud van de aanstellingskeuring, brengt de arbodienst of de deskundige advies uit aan de werkgever over de rechtmatigheid van de voorgenomen aanstellingskeuring. Alleen bij bijzondere functie-eisen én geschikte medische onderzoeksmethoden is de keuring rechtmatig.

Wat u als sollicitant nog meer moet weten

- U mag het advies van arbodienst of bedrijfsarts over de rechtmatigheid van de keuring inzien.
  - De werkgever moet duidelijk maken waarom en waarop u wordt gekeurd.
  - Onderzoek naar alcohol, drugs en geneesmiddelen mag alleen als dit van bijzonder belang is voor de functie. Voor onderzoek naar specifieke ziekten of zwangerschap geldt hetzelfde.
  - U krijgt als eerste de uitslag van de keuring te horen. Pas na uw toestemming mag de bedrijfsarts de werkgever informeren over de uitslag. Hij meldt alleen of u geschikt of ongeschikt bent, dan wel of u geschikt bent onder bepaalde voorwaarden. De bedrijfsarts benoemt die voorwaarden.
  - U kunt zich altijd uit een keuring terugtrekken: de werkgever ontvangt dan geen uitslag van de keuring.
  - U hebt altijd recht op een onafhankelijke herkeuring.
  - Als een aanstellingskeuring niet aan alle voorwaarden van de WMK voldoet, kunt u uw medewerking weigeren én een klacht indienen bij de CKA.
- Let op: als u gezondheidsproblemen hebt die u kunnen belemmeren essentiële taken van uw toekomstige functie uit te voeren, moet u de werkgever hierover informeren. Dit moet voordat u de functie aanvaardt. De werkgever kan dan samen met u bekijken of aanpassingen noodzakelijk zijn, en eventueel advies vragen aan de bedrijfsarts.

Wat u als werkgever nog meer moet weten

De WMK stelt voorop dat u er als werkgever alles aan moet doen om de risico's voor gezondheid en veiligheid bij de uitoefening van werkzaamheden in uw bedrijf zo klein mogelijk te maken. Wanneer desondanks een aanstellingskeuring nodig is, gelden de volgende voorschriften:

- U bent verplicht schriftelijk advies te vragen over de rechtmatigheid van een keuring voor een bepaalde functie. U vraagt advies aan een gecertificeerde arbodienst, of een bedrijfsarts met wie u een contract heeft.
- Na een positief advies legt u het volgende schriftelijk vast: de functie-eisen, het doel van de keuring, de specifieke gezondheidsvragen en de medische onderzoeken.
- U vraagt de instemming van de ondernemingsraad (of personeelsvertegenwoordiging) over het voorgenoemde keuringsbeleid.
- Als een aanstellingskeuring deel uitmaakt van de procedure, vermeldt u dit bij de werving, onder meer in de advertentietekst.
- U voorziet een geselecteerde sollicitant tijdig van heldere, schriftelijke informatie over het doel van de aanstellingskeuring en over de vragen en de onderzoeken die daarbij aan bod komen.
- U wijst de sollicitant ook op het recht op herkeuring, en op de mogelijkheid een klacht in te dienen bij de CKA.
- U neemt pas een beslissing over de aanstelling nádat de uitslag van de herkeuring bekend is.

Wat u als keurend arts nog meer moet weten

- U bent als keurend arts verplicht na te gaan of de te keuren sollicitant (= keurling) alle vereiste informatie heeft ontvangen en begrepen.

-
- De vragen die u tijdens de keuring stelt, moeten relevant zijn voor het beoordelen van de medische geschiktheid in relatie tot de bijzondere functie-eisen. Vragen en/of onderzoeken die een onevenredige inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de keurling inhouden, zijn niet toegestaan.
  - U informeert eerst de keurling over de uitslag van de keuring en wijst op de mogelijkheid van een herkeuring. Pas na instemming van de keurling deelt u de uitslag mee aan de werkgever.
  - U doet geen inhoudelijke mededelingen aan de werkgever over de aanstellingskeuring, maar deelt de uitslag mee in de termen: geschikt, ongeschikt of geschikt onder voorwaarden. U mag de werkgever informeren over de inhoud van deze voorwaarden, ook als hierdoor indirect informatie wordt gegeven over de gezondheidstoestand van de keurling.

Keurend artsen volgen de *'Leidraad aanstellingskeuringen. Handelen van de arbodienst en de keurend arts bij een aanstellingskeuring'*, uitgegeven door de Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde (NVAB), zie: www.aanstellingskeuringen.nl onder 'regelgeving'.

Wat doet de Commissie Klachtenbehandeling Aanstellingskeuringen (CKA)?

De Commissie Klachtenbehandeling Aanstellingskeuringen (CKA) is ingesteld op grond van het Besluit klachtenbehandeling aanstellingskeuringen. De CKA bestaat uit drie onafhankelijke personen: de voorzitter en twee leden. Voor elk van hen is een plaatsvervanger benoemd, zodat de commissie in totaal uit zes leden bestaat. Dit zijn drie bedrijfsartsen en drie juristen. Voorzitter en leden worden benoemd door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW).

De functie van de CKA is het bewaken en bevorderen van de kwaliteit van de aanstellingskeuring en het tegengaan van ongeoorloofde keuringen. De CKA doet dit door vragen en klachten te behandelen en daarover een oordeel te geven. De CKA kan zelf onderzoek verrichten, een follow-up van oordelen geven en aanbevelingen doen. De CKA doet ook aanbevelingen aan de Minister van

SZW over de naleving van de WMK. De commissie publiceert haar oordelen en adviezen in geanonimiseerde vorm. De leden hebben een geheimhoudingsplicht. De CKA werkt kosteloos en is laagdrempelig.

Wie kunnen bij de CKA terecht en waarvoor?

Sollicitanten, werkgevers en keurend artsen kunnen bij de CKA informatie inwinnen, advies vragen, of een klacht indienen.

Andere belanghebbenden kunnen ook informatie inwinnen of advies vragen, maar hebben geen klachtrecht.

Hoe dient u een klacht in?

U kunt een klacht telefonisch, per e-mail of schriftelijk indienen. Dit kan tot zes maanden na het voorval waarop uw klacht betrekking heeft.

De behandeling van klachten gebeurt mondeling in een openbare hoorzitting. Binnen zes weken na de hoorzitting geeft de commissie schriftelijk een onderbouwd oordeel over de vraag of gehandeld is in strijd met de WMK en het Besluit aanstellingskeuringen.

De Commissie heeft bij de klachtbehandeling de volgende bevoegdheden:

- het inwinnen van informatie;
- het raadplegen en inzien van stukken;
- het oproepen van direct betrokken personen en getuigen;
- het inschakelen van deskundigen.

De oordelen van de CKA zijn niet bindend. Wel zal een rechter er rekening mee houden in een eventuele rechtszaak.

De CKA werkt volgens het protocol 'Regeling van werkzaamheden', in te zien op de website: www.aanstellingskeuringen.nl. Op deze site vindt u ook nadere informatie over de andere onderwerpen in deze brochure.

commissie

klachtenbehandeling

aanstellingskeuringen

➤ Nieuwe baan? Zomaar keuren mag niet! ◀

CKA

Bezoekadres:

Bezuidenhoutseweg 60
2594 AW Den Haag

Postadres:

Postbus 90405
2509 LK Den Haag

T 070 – 349 95 73

F 070 – 383 25 35

E info@aanstellingskeuringen.nl

I www.aanstellingskeuringen.nl

De CKA is telefonisch, per e-mail of schriftelijk altijd bereikbaar voor klachten, adviesvragen en informatieverzoeken.

www.aanstellingskeuringen.nl